

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího

Autorka práce: Bc. Lenka Kondorová

Název práce: Kam směřuje česká politika duševního zdraví?

Autor posudku: MUDr. Petr Háva, CSc.

Formulace výzkumného problému této práce je odvozena od přehledné vstupní analýzy historického vývoje psychiatrie v posledních 200 letech se zachycením kontroverzních milníků vývoje v oblasti terapie, ale také jsou zachyceny etapy poznání duševních nemocí jako významného východiska pro vývoj péče o duševní zdraví. I přes vývoj zejména ve druhé polovině 20. století a v současnosti se mnohým státům nedaří rozvíjet praxi psychiatrie nad rámec bio-medicínského přístupu. To platí pro řadu zemí, včetně ČR. V rámci současného globálního přístupu se snaží jednotlivé země utvářet své národní politiky duševního zdraví s využitím aktuálního rozvoje poznatků. Avšak komplikujícími faktory jsou přitom zájmy zúčastněných aktérů. Významný odstup od úzkých zájmů a přitom naopak důraz na využití poznatků se daří rozvíjet Světové zdravotnické organizaci, která svým členským státům nabízí formou různých aktivit „pomocnou ruku“. Jednou z forem pomoci SZO jsou strategické/koncepční dokumenty z roku 2013, které se staly východiskem předložené práce.

Cílem práce je srovnání ideových východisek strategických přístupů SZO a ČR a zjištění, jak se daří směřovat cíle české politiky duševního zdraví. Ze zjištěných rozdílů v cílech SZO a ČR vyplynulo, že v ČR i nadále přetrvává výrazná orientace na bio-medicínský přístup. Česká strategie je totiž zaměřena především na psychiatrickou péči samotnou. V jejím rámci je sice formulován záměr rozvoje v oblasti center duševního zdraví, ale není překonána hranice mezi samotným systémem psychiatrických služeb a primární péčí jako takovou. Česká strategie reformy psychiatrické péče (což zřetelně signalizuje i samotný název dokument z roku 2013) opomíjí také oblast podpory duševního zdraví.

Přínosným doplňkem empirické části (4.2) je s pomocí biografické metody kazuistický případ pacientky, trpící dlouhodobě úzkostnou poruchou. Takové kazuistiky jsou běžnou součástí monografií a článků z oblasti psychiatrie. Rozdíl zpracovaného případu však spočívá v důrazu na pohled samotné pacientky a její zkušenosti s psychiatrickými službami. Podobná zjištění na straně pacientů jsou k dispozici s pomocí internetu.

Dalším poměrně výmluvným empirickým zjištěním práce je tematická obsahová analýza zaměření článků v odborných psychiatrických časopisech. Je zde patrná výrazně převažující orientace na články, které se zabývají klinickým hodnocením psychofarmak. Vývoj využití psychofarmak v rámci psychiatrické péče je však v mezinárodním diskurzu spíše předmětem narůstající kritiky vzhledem k množství vedlejších negativních účinků,

včetně rizik návyku. V terapeutické praxi české psychiatrie jde o významný nepoměr uplatnění léčebných metod a převahu vlivu farmaceutického průmyslu na úkor rozvoje psychoterapeutických metod a rozvoje v oblasti politiky podpory duševního zdraví..

Uvedené výsledky práce byly dosaženy s využitím metod tematické analýzy a kritické diskurzivní analýzy, jejíž realizace byla umožněna díky poměrně propracovanému vývoji poznání v oblasti péče o duševní zdraví. Práce využívá odpovídající rozsah domácí i zahraniční literatury, stylisticky i graficky je odpovědně zpracována a celkově strukturována v souladu s obecnou metodikou závěrečné práce.

Výsledky práce doporučuji publikovat formou článku v odborném časopise. Uvedená zjištění a závěry mohou přispět k dalšímu diskurzu české politiky duševního zdraví.

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „výborně“.**

Datum: 11.6.2017

Podpis: